Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Natalia Russu)
Dosarul nr. 2ac-633/24
(2-21142516-02-2ac-11092024)

D E C I Z I E

02 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefier Alina Dubenco

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelanta Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” și cererea de apel declarată de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”ESEMPLA SYSTEMS”, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”ESEMPLA SYSTEMS” privind încasarea penalității, și la cererea de chemare în judecată conexată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”ESEMPLA SYSTEMS” împotriva Instituției Publice ”Agenția Servicii Publice” privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 24 septembrie 2021, Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” (*în continuare IP”Agenția Servicii Publice”*), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”ESEMPLA SYSTEMS” (*în continuare SRL”ESEMPLA SYSTEMS”*) privind încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că la 31 decembrie 2020, a încheiat contractul nr. 1595 de achiziționare a serviciilor de valoare mică (Cod CPV *****) cu SRL”ESEMPLA SYSTEMS” privind prestarea serviciilor de dezvoltare SIA Programare electronică al subsistemului „Portalul serviciilor electronice”, SIA”E-Service”.
Menționează că, conform pct. 2.1 din contract, ”Prestatorul urma să execute serviciile menționate supra în decurs de 25 zile lucrătoare din data comenzii Beneficiarului, conform specificațiilor din Anexa nr. 1 și 2 a contractului”.

Relevă că, potrivit pct. 4.1 din contract, „Serviciile se consideră prestate de către Prestator și recepționate de către Beneficiar dacă cantitatea Serviciilor corespunde informației din Anexele nr. 1 și 2 ale contractului, iar calitatea corespunde cerințelor din Anexa nr. 2 și a normelor actelor normative în vigoare referitoare la prestarea Serviciilor”.
Subliniază că, serviciile de dezvoltare ale SIA „Programare electronică” al subsistemului „Portalul serviciilor electronice”, SIA „E-Service”, conform Anexei nr. 2 la contract, stabileau următoarele lucrări: 1) Analiza business și de sistem; 2) Servicii de dezvoltare software; 3) Punerea în exploatare experimentală și de producție a sistemului; 4)Analiza problemei de cădere a funcționalului portalului Programare electronică, programări, registru.md în perioada utilizării serviciilor Programare urgentă pentru excluderea lor, dezvoltarea și implementarea serviciilor de dezvoltare conform rezultatului analizei și furnizarea următoarelor livrabile: codul sursă al produsului software dezvoltat, instrucțiunea administratorului cu indicarea detaliată a parametrilor de configurare și ajustare a softului dezvoltat și proiectului tehnic de desfășurare.
Relatează că, în procesul examinării serviciilor prestate, în vederea respectării prevederilor pct. 9.1 din contract care stabilește că, ”Reclamațiile privind cantitatea Serviciilor prestate sunt înaintate Prestatorului la momentul recepționării lor, fiind confirmate printr-un act întocmit în comun cu reprezentantul Prestatorului”, pe parcursul lunii martie s-au convocat ședințe comune ale operatorului economic, proces în care s-au înaintat obiecții referitoare la procesul de programare urgentă la serviciile de examinare a conducătorilor auto, concomitent fiind propuse și măsuri de soluționare ale acestor neconformități.
Menționează că, operatorul economic la rândul său a recomandat pentru atingerea scopului final dorit, realizarea acțiunilor: 1) Instalarea HA Proxy pe mașina virtuală; 2) Clonarea a 2 mașini virtualeprogramări2.registru.md; 3) Configurarea HA Proxy; 4) Testare depunere cereri; 5) Testare accesare cu mii de utilizatori simultan.
Invocă că, toate recomandările venite din partea operatorului economic s-au realizat de către acesta, însă nu s-au soldat cu succes, ba din contra procesul de programare s-a înrăutățit.
Susține că, după completarea tuturor câmpurilor necesare pentru programare, respectiv, selectarea zilei și orei de programare la examenul de urgență, după accesarea butonului „nu sunt robot” și ulterior al celui de Programare, după aproximativ un minut de așteptare pentru programare, softul solicită repetat accesarea butonului „nu sunt robot”, astfel în cazul unei programări de urgență *Recaptcha* poate solicita de câteva ori confirmarea faptului că nu sunt robot.

Indică că, după selectarea de aproximativ 4-5 ori a confirmării că „nu sunt robot,, apare eroarea cu mesajul: *Bad Request-ReCaptcha Error (Recaptcha!!Error code (s): Răspunsul nu mai este valid, fie este vechi, fie a fost folosit anterior)*.
Relevă că, softul de programare la examen este setat, începând cu ora 9:00, pentru programarea urgentă a persoanelor, însă după testarea subsistemului s-a constatat că numai începând cu ora 9:08-9:15, candidații pot efectua programări de urgență.
Susține că, în intervalul de timp 9:00-10:00, pagina: programari2.registru.md, nu este disponibilă sau se deschide după aproximativ 10 minute de așteptare.
Relatează că, ca rezultat al faptelor prenotate, înregistrează zilnic petiții și apeluri telefonice în care este acuzat de iresponsabilitate și neglijență față de candidații care doresc să efectueze o programare, însă întâlnesc impedimente datorită sistemului, îmbunătățirea căruia urma să fie realizată prin contractul încheiat la 31 decembrie 2020.
Invocă că, la 21 aprilie 2021 și ulterior 14 mai 2021, în adresa agentului economic s-au transmis două demersuri, prin care a solicitat examinarea obiecțiilor survenite și suprimarea lor, însă ambele scrisori s-au întors cu mesajul „nereclamat ”. Susține că, la 13 mai 2021, prin intermediul poștei electronice dorin.gritcan@esempla.com la fel s-a transmis documentația menționată supra, însă nici la acest mesaj operatorul economic nu a reacționat.
Invocă că, la 24 mai 2021, agentul economic a prezentat o a doua versiune de Act de prestare a serviciilor la care de asemenea s-au semnalat obiecții, și anume: 1) Prestatorul a solicitat blocarea IP-urilor răufăcători; 2) Recomandarea Prestatorului de a bloca în perioada suprasolicitărilor toate IP-urile care cad sub incidența criteriilor s-a realizat, dar nu a avut nici un efect pozitiv; 3) Prestatorul a recomandat instalarea HA Proxy pe mașina virtuală ca balansare a performanței; 4)Agenția a efectuat solicitarea Prestatorului acesta din urmă nu a realizat acest aspect, motivând că soluția expusă nu ține de perimetrul proiectului. Invocă că, conform prevederilor contractuale este indicat că prestatorul urma să execute servicii de dezvoltare și a altor componente noi pentru optimizarea procesului existent, testare și aplicare (Anexa nr. 2 la contract).
Relatează că, potrivit pct. 3.1 lit. a) din contract, „Prestatorul se obligă să presteze serviciile în condițiile prevăzute de contract”.
Menționează că, conform pct. 9.5 din contract, „Prestatorul poartă răspundere pentru calitatea Serviciilor în limitele stabilite, inclusiv pentru viciile ascunse”.
În continuare face trimitere la prevederile art. 776 și art. 858 alin. (2) din Codul civil. Indică că, urmare a evenimentelor enunțate, factura fiscală și actele anexate acesteia nu s-au acceptat, fiind returnate operatorului economic, până la executarea integrală a serviciilor stabilite prin contract, anexa nr. 2, însă conlucrarea cu operatorul economic nu a dat rezultate, ultimul nu răspunde nici la apelurile sale și nici la demersurile înaintate.

Indică că, potrivit pct. 9.3 din contract, “Prestatorul este obligat să examineze pretențiile înaintate în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii acestora și să comunice Beneficiarului despre decizia luată”.
Susține că, pct. 9.4 din contract stabilește că, ”În caz de recunoaștere a pretențiilor, Prestatorul este obligat în termen de 5 zile să presteze suplimentar Beneficiarului cantitatea serviciilor neprestate, iar în caz de constatare a calității necorespunzătoare - să le substituie sau să le corecteze în conformitate cu cerințele contractului”.
Subliniază aplicativitatea prevederilor pct. 10.2 din contract, ”Pentru prestarea cu întârziere a serviciilor, Prestatorul poartă răspundere materială în valoare de 0,01% din suma serviciilor neprestate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 2% din suma totală a prezentului contract. În cazul în care întârzierea prestării serviciilor sau întârzierea înlăturării neajunsurilor aferente prestației acestora depășește 10 zile, se consideră ca fiind refuz de a presta serviciile prevăzute în contract și Prestatorului i se aplică penalitatea prevăzută la pct. 10.1 din contract ”.
Invocă că a înaintat o somație în adresa operatorului economic înregistrată sub nr. 01/5214 la 16 iunie 2021 prin care agentul economic a fost somat în vederea remedierii defecțiunilor raportate în Actul de constatare menționat supra până la data de 1 iulie 2021, în caz contrar va fi nevoită să se adreseze în instanța de judecată privind neexecutarea clauzelor contractuale și încasarea prejudiciilor suportate.
Susține că, referitor la somația înaintată, la 20 iulie 2021, operatorul economic transmite răspuns în adresa sa prin care relatează situația de fapt ca urmare a încheierii contractului prenotat precum și își asumă vina asupra neexecutării clauzelor contractuale în totalitate, mizând pe o înțelegere din partea sa.
Menționează că, la 2 august 2021, a răspuns la demersul operatorului economic din 20 iulie 2021, informându-l asupra înaintării unei cereri de chemare în judecată privind încasarea penalității ca urmare a neexecutării clauzelor contractuale pe deplin.
Conchide că, în temeiul pct. 10.2 din contract, „Pentru prestarea cu întârziere a serviciilor, Prestatorul poartă răspundere materială în valoare de 0,01% din suma serviciilor neprestate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 2% din suma totală a prezentului contract. În cazul în care întârzierea prestării serviciilor sau întârzierea înlăturării neajunsurilor aferente prestației acestora depășește 10 zile, se consideră ca fiind refuz de a presta serviciile prevăzute în contract și Prestatorului i se aplică penalitatea prevăzută la pct. 10.1 din contract (pentru refuzul de a presta Serviciile prevăzute în contract sau pentru prestarea necorespunzătoare a acestora, Prestatorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma totală a contractului), suma penalității fiind de 9300 lei.

În drept, reclamanta a fundamentat cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor de la articolelor 776, 858 alin. (2), 901 alin. (2), 912 alin. (1) și 992 alin. (1) din Codul civil și a solicitat încasarea de la SRL”ESEMPLA SYSTEMS” în beneficiul IP”Agenția Servicii Publice”, a sumei de 9300,00 lei, cu titlu de penalitate.

2. La 13 mai 2023, sub nr. 05-3/3-21487, reclamanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a chemat în instanța de judecată pârâta IP”Agenția Servicii Publice” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, învederează că, în perioada 31 decembrie 2020 - 26 februarie 2021, a prestat servicii de dezvoltare SIA ”Programare electronică” către Agenția Servicii Publice, conform contractului de achiziționare a serviciilor de mică valoare nr. 1595 din 31 decembrie 2020.

Relevă că, la 26 februarie 2021, Agenția Servicii Publice a recepționat serviciile prestate în valoare de 186000 lei, însă nu le-a achitat. Agenția Servicii Publice i-a încălcat dreptul de creanță, sub forma retribuției pentru serviciile efectiv prestate, inclusiv prevederile contractuale și legale cu privire la raporturile juridice de prestare a serviciilor.

Susține că, în condițiile contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020, aceasta s-a obligat să presteze servicii de dezvoltare SIA ”Programare electronică” al subsistemului ”Portalul serviciilor electronice”, SIA ”E-Service”, iar Agenția Servicii Publice s-a obligat să primească serviciile și să le achite.

Menționează că, a prestat integral serviciile contractate de Agenția Servicii Publice. Relevă că, predarea-primirea serviciilor este confirmată prin Actul de prestare a serviciilor, semnat de părțile contractante.

Susține că, concomitent cu Actul de prestare a serviciilor, a eliberat Agenției Servicii Publice factura fiscală seria EAA 004634202 din 26 februarie 2021 (suma 186000 lei).

Indică că, Agenția Servicii Publice nu a semnat factura fiscală și nu a plătit retribuția pentru serviciile recepționate în valoare de 186000 lei.

Relatează că, după predarea-primirea serviciilor pe 26 februarie 2021, a prestat Agenției Servicii Publice mentenanța corectivă a subsistemului, conform pct. 4.1. din actul de predare-primire, iar astfel a oferit asistența post prestare a serviciilor.

La 20 aprilie 2023, a somat Agenția Servicii Publice să achite datoria și dobânda de întârziere aferentă, cu avertizarea acționării în instanța de judecată în cazul neachitării datoriilor în termenul acordat.

Invocă că, la 20 aprilie 2023, Agenția Servicii Publice a recepționat notificarea, însă nu a reacționat la somație și nu a înlăturat încălcările reclamate.

Susține că, conform pct. 1.2. din Contract - Beneficiarul se obligă [...] să achite și să recepționeze serviciile prestate de Prestator. La fel, indică că, conform pct. 3.4.

din Contract - Metoda și condițiile de plată de către Beneficiar vor fi următoarele: în termen de 20 zile lucrătoare după prestarea serviciilor, prezentarea facturii fiscale și actului de prestare a serviciilor și acceptarea acestora de către Beneficiar.
Invocă că a executat pe deplin și cu bună-credință obligațiile asumate față de Agenția Servicii Publice. Acest fapt este confirmat prin Actul de prestare a serviciilor semnat de Agenția Servicii Publice, inclusiv prin factura fiscală eliberată.
Consideră că, pârâtul acționează cu rea-credință, întrucât se eschivează de la semnarea facturii fiscale și achitarea retribuției pentru serviciile recepționate în baza actului de prestare a serviciilor.
Invocă că, inacțiunile Agenției Servicii Publice contravin contractului, legii și principiului bunei-credințe. Susține că, prin actul de prestare servicii se atestă că în perioada 31 decembrie 2020 - 26 februarie 2021, a prestat și Agenția Servicii Publice a recepționat servicii de dezvoltare în valoare de 186000 lei.
Relevă că, valoarea serviciilor primite de Agenția Servicii Publice coincide cu valoarea serviciilor indicate în pct. 3.2. din Contract și constituie 186000 lei.
Susține că, a prestat serviciile pe deplin, or, valoarea serviciilor prestate este egală cu valoarea serviciilor contractate și primite de Agenția Servicii Publice în baza Actului de prestare a serviciilor.
Menționează că, în Actul de prestare servicii în coloana ”Acceptat” din partea Agenției Servicii Publice este consemnat expres calificatul ”Da”, ceea ce confirmă acceptarea serviciilor.
Invocă că, odată cu acceptarea și primirea serviciilor prestate s-a născut obligația corelativă a Agenției Servicii Publice privind plata retribuției stipulate în Contract și în mărimea consemnată în Actul de prestare servicii -186000 lei.
Relatează că, Agenția Servicii Publice are suplimentar obligația de a semna factura fiscală aferentă serviciilor prestate.
Susține că, în cadrul unui alt proces civil pendinte, Agenția Servicii Publice a prezentat o Anexă la Actul de predare-primire, care nu este semnată de acesta, dar numai de către angajații Agenției Servicii Publice. În Anexa la Actul de predare-primire, Agenția Servicii Publice a invocat pretinse obiecții cu privire la serviciile prestate de acesta în temeiul Contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020, după cum urmează: 1) Documentația tehnică aferentă acestui Contract a fost ajustată și prezentată repetat de către Prestator, conform obiecțiilor și propunerilor din 18 mai 2021 și 20 mai 2021 prezentate de specialiștii ASP și actualizărilor, care au fost efectuate în ultima perioadă în sistem; 2) De către Prestator au fost propuse de realizat două recomandări pentru ridicarea performanței portalului: a) Blocarea IP-urilor răufăcători. Recomandarea Prestatorului de a bloca în perioada suprasolicitării toate IP- urile care cad sub incidența criteriilor a fost realizată, dar

nu a avut nici un rezultat pozitiv; b) Instalarea HA Proxy pe mașina virtuală ca balansare a performanței.
Menționează că din partea ASP s-a efectuat instalarea HA Proxy, însă configurarea de către Prestator nu a fost realizată, motivând că această soluție nu face parte din perimetrul proiectului.
Specifică faptul că, potrivit prevederilor contractuale este stabilit că Prestatorul urma să execute servicii de dezvoltare și a altor ”componente noi pentru optimizarea procesului existent, testare, aplicare”.
Relevă că, Beneficiarul a raportat că începând cu 16 martie sistemul de programare urgentă funcționa cu abateri, și anume în perioada suprasolicitării (09:00-09:20) și despre faptul că rezultatul modificărilor produse în sistem, procesul de programare nu a fost îmbunătățit.
Susține că, de fapt, înscrisul ”Anexa la Actul de predare-primire” nu conține obiecții la calitatea sau cantitatea serviciilor prestate, dar confirmă existența unor prestații adiționale din partea sa care depășesc limitele obligațiilor contractuale.
Relevă că, se referă la ajustarea documentației tehnice și formularea recomandărilor. Pretinsele obiecții în esență nu diminuează valoarea serviciilor prestate, întrucât sunt nesemnificative și vădit neîntemeiate.
Relatează că, Agenția Servicii Publice continuă să utilizeze rezultatele serviciilor prestate în perioada 31 decembrie 2020 - 26 februarie 2021, în valoare de 186000 lei, și predate de aceasta la 26 februarie 2021, dar care au rămas neachitate.
Subliniază că, Agenția Servicii Publice a primit servicii în valoare de 186000 lei, actul de prestare servicii (pe care l-a semnat) și factura fiscală aferentă serviciilor prestate, însă nu a semnat factura fiscală și nu a plătit retribuția cuvenită, iar astfel a încălcat pct. 1.2., pct. 3.4. din Contract și art. 858 alin. (2), art. 1332 din Codul Civil.
Consideră că, Agenția Servicii Publice a încălcat și continuă să încalce dreptul de creanță al său sub forma retribuției neachitate. Având în vedere că a prestat și predat servicii în valoare de 186000 lei, însă nu a primit retribuția cuvenită, consideră că este în drept să ceară executarea silită a obligației corelative de către Agenția Servicii Publice prin achitarea sumei de 186000 lei în favoarea sa.
Susține că, pentru că Agenția Servicii Publice nu și-a executat obligația nici în rezultatul somării, consideră că, este îndreptățită să solicite instanței de judecată obligarea Agenția Servicii Publice la executarea obligației în natură, (anexele 8, 9).
Reiterează că, Agenția Servicii Publice nu a efectuat nici o plată pentru serviciile contractate și recepționate, revendică de la Agenția Servicii Publice suma de 186000 lei cu titlu de retribuție conform Contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020 și facturii fiscale seria EAA nr. 004634202 din 26 februarie 2021.
Susține că, conform pct. 3.4. al Contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020 (anexa 4), Agenția Servicii Publice s-a obligat să achite retribuția în termen de 20

zile de la predarea serviciilor pe baza Actului de prestare servicii și eliberarea facturii fiscale.
Invocă că, la pag. 3, din cererea de chemare în judecată într-o altă cauză civilă pendinte, Agenția Servicii Publice a recunoscut că a primit factura fiscală din 26 februarie 2021. Menționează că, obligația de a plăti retribuția în mărime de 186000 lei a devenit restantă la 18 martie 2021. Pentru întreaga perioadă de întârziere, la soldul restant de 186000 lei, s-au calculat dobânzi de întârziere în mărime de 74415,97 lei.
În drept, reclamanta a fundamentat cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor de la articolelor 10, 16, 858, 861, 942, 1332, 1346, 1375, 1376 din Codul civil și a solicitat încasarea de la IP"Agenția Servicii Publice", în beneficiul SRL"ESEMPLA SYSTEMS", a datoriei contractuale în mărime de 186000,00 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 75415,87 lei și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 7842,47 lei.

3. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2023, s-a dispus conexarea cauzei civile nr. 2c-1175/23 intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL"ESEMPLA SYSTEMS" împotriva IP"Agenția Servicii Publice" cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată la cauza civilă nr. 2c-2773/21, acceptată mai devreme, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către IP"Agenția Servicii Publice" împotriva SRL"ESEMPLA SYSTEMS" cu privire la încasarea penalității, pentru examinare într-un proces (f.d.180-181, Vol.I).

Poziția instanței de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de IP"Agenția Servicii Publice" împotriva SRL"ESEMPLA SYSTEMS" cu privire la încasarea penalității, ca neîntemeiată. S-a respins cererea de chemare în judecată conexată înaintată de SRL"ESEMPLA SYSTEMS" împotriva IP"Agenția Servicii Publice" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 mai 2024, **apelanta SRL"ESEMPLA SYSTEMS"**, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii depusă de SRL"ESEMPLA SYSTEMS", cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii depusă de SRL"ESEMPLA

SYSTEMS” și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.

6. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 mai 2024, **apelanta IP”Agenția Servicii Publice”**, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
7. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 11 septembrie 2024.
8. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererilor de apel. S-a acordat apelantei IP”Agenția Servicii Publice” un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat. S-a acordat apelantei SRL”ESEMPLA SYSTEMS” un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7136,79 lei și taxei de timbru în mărime de 200,00 lei.
9. La 1 octombrie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelanta IP”Agenția Servicii Publice”, a prezentat apelul motivat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.
10. La 28 octombrie 2024, apelanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, a prezentat apelul motivat, dovada de plată a taxei de stat și a taxei de timbru, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.
11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2024, s-au acceptat spre examinare cererile de apel depuse de apelanta IP”Agenția Servicii Publice” și apelanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS”.

Argumentele părţilor:

12. În motivarea cererii de apel depuse de **apelanta IP”Agenția Servicii Publice”**, s-a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că operatorul economic a executat anumite servicii, considerate de ultimul că ar fi potrivit contractului, însă reieşind din obiecțiile prezentate de IP”Agenția Servicii Publice”, vizavi de aceste servicii, atașate la prezenta acțiune,

acestea au fost calificate ca fiind neconforme cererii expuse în Anexa la Contractul la care s-a angajat SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, şi mai mult ca atât, fiind prestate în afara termenului de acțiune a contractului, or, potrivit pct. 2.1 şi 4.1 din contract, „Prestatorul urma să execute serviciile menționate supra în decurs de 25 zile lucrătoare din data comenzii Beneficiarului, conform specificațiilor din Anexa nr. 1 şi 2 a contractului ”. „Serviciile se consideră prestate de către Prestator şi recepționate de către Beneficiar dacă cantitatea Serviciilor corespunde informației din Anexele nr. 1 şi 2 ale contractului, iar calitatea corespunde cerinţelor din Anexa nr. 2 şi a normelor actelor normative în vigoare referitoare la prestarea Serviciilor ”.
Indică că, pct. 3.4 din Contract, stabilea că, serviciile se consideră prestate dacă acestea fiind recepționate, nu au avut obiecții. Or, IP”Agenția Servicii Publice” a invocat obiecțiile la executarea serviciilor, consemnate şi în scris, luate la cunoştinţă de intimat. La caz, prevederea contractuală nu a fost îndeplinită de operatorul economic, motiv pentru care, IP”Agenția Servicii Publice” a acționat în instanţa de judecată agentul economic, întru recuperarea prejudiciului, ca rezultat al neexecutării serviciilor asumate prin contract, servicii de care avea nevoie stringentă, ținând cont că, aceasta ținea de programarea persoanelor, la solicitarea parcurgerii examenului auto, iar zilnic, în lipsa acestui sistem de programare, instituția înregistra cereri privind nemulțumirea cetățenilor beneficiari de serviciu respectiv, fapt invocat de IP”Agenția Servicii Publice” la multiplele ședințe cu agentul economic, la care ultimul nu avea răspuns privind modalitatea de înlăturare a acestor probleme. Mai mult, în cadrul ședințelor de judecată, şi în fond, prin explicațiile specialistului în domeniu, audiat în cadrul instanţei de judecată, din partea SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, s-a recunoscut faptul că, ultimul nu a realizat lucrările asumate prin contract, dat fiind faptul că, lucrările executate conțineau abateri, de altfel, programa funcționa cu dificultate şi nu din vina IP”Agenția Servicii Publice”, apelanta punând la dispoziție toată diligența ca sistemul implementat de operatorul economic să fie funcțional, anume din acest considerent şi a purces la procurarea serviciilor stipulate.
Relevă că în același context, conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. Astfel că, operatorul economic nu a negat faptul că serviciile nu au fost prestate, sau cel puțin, ceea ce au realizat nu corespundea specificației la care s-au angajat prin contract, dar erau în necunoștință de cauză cu referire la acțiunile ulterioare întru remedierea problemelor depistate, înlăturarea acestora şi, în fapt, punerea în funcțiune fără abateri a sistemului. Or, reieşind din pct. 6.2 din contract, obligaţiile IP”Agenția Servicii Publice” constau în: întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru asigurarea recepționării în termenul stabilit a serviciilor prestate în corespundere cu cerințele contractului, precum şi să asigure achitarea

serviciilor comandate şi prestate, respectând modalitățile şi termenele indicate în contract, ceea ce şi a fost realizat de apelant, exceptând plata pentru servicii, care, în mod cert şi fără echivoc, nu au fost prestate.
La acest capitol, menționează că IP"Agenția Servicii Publice" a convocat repetat în ședințe de lucru, operatorul economic, unde au fost invocate probleme şi abateri la procesul de punere în aplicare a programei/sistemului întreg, însă acestea nu au fost înlăturate, motiv pentru care IP"Agenția Servicii Publice" nu putea fi obligată la plata serviciilor contractuale - așa cum a fost solicitat de SRL"ESEMPLA SYSTEMS" prin acţiunea reconvențională depusă la instanţa de fond, respectiv întemeiată a fost decizia exprimată în actul judecătoresc de respingere a acţiunii reconvenționale a intimatului îndreptată împotriva IP"Agenția Servicii Publice". Sau potrivit art. 1375 alin. (1) Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Totodată, reieşind din textul actului judecătoresc, pct. 35 şi 48, pe de o parte instanţa de judecată recunoaște culpa operatorului economic că, nu şi-a onorat obligațiunile contractuale asumate, şi faptul că, SRL"ESEMPLA SYSTEMS" nu a demonstrat contrariul poziției IP"Agenția Servicii Publice", şi anume că, programul prezentat de agentul economic funcționează, pe de altă parte respinge cererea ultimei (ASP) de a încasa prejudiciu ca rezultat al neexecutării clauzelor contractuale, pe care însăşi instanţa le vede ca fiind încălcate. Or, acest subiect, odată invocat şi menţionat, nu a fost detailat sub nici un aspect de instanţa de judecată, respectiv, fiind o situație confuză - emiterea hotărârii judecătoreşti în forma dată, şi în fapt, respingerea cererii instituției publice.
Susține că în pct. 50 din hotărârea judecătorească, instanţa menționează că, cererea SRL"ESEMPLA SYSTEMS", venită ca rezultat al inițierii acţiunii judecătoreşti de IP"Agenția Servicii Publice", menită să încaseze plata pentru serviciile presupuse a fi prestate, se stabileşte ca fiind neîntemeiată, or, agentul economic nu a realizat scopul contractului, nu a prestat serviciile pentru care a contrasemnat actul juridic, şi nu are temei juridic de a cere careva sume bănești, însă, totodată, respinge şi cererea IP"Agenția Servicii Publice" de a cere despăgubiri, care de altfel sunt stabilite printr-un act juridic, asumat de intimat, şi, care într-adevăr sunt bazate pe normele legale prestabilite - situație incertă, lipsită de motivare juridică. Prin urmare, consideră că, hotărârea judecătorească, este neîntemeiată, lipsită de argumentare juridică, care urmează a fi casată parţial, şi emisă o deciziei privind admiterea cererii de apel a IP"Agenția Servicii Publice", şi, respectiv, încasarea penalității ca rezultat al neexecutării clauzelor contractuale, dat fiind faptul că, s-a stabilit clar, fapt nominalizat şi în conținutul textului actului judecătoresc, că, serviciile nu au fost prestate de SRL"ESEMPLA SYSTEMS", nici până la expirarea termenului de valabilitate al contractului şi nici după. Or, odată ce SRL"ESEMPLA SYSTEMS" a depus actele necesare întru participarea la procedura de achiziții publice, a făcut cunoştinţă cu serviciile pe care urma a le

executa, aceasta trebuia să îşi asume îndeplinirea obligațiilor pentru care a contrasemnat, în caz contrar, atrage aplicarea sancțiunilor corespunzătoare.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de respingerea acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”.

13. În motivarea cererii de apel depuse de **apelanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS”**, s-a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că conform contractului (care este în continuare valabil şi care nu fusese rezoluționat pentru neexecutare), prestatorul şi-a asumat obligația de a efectua niște servicii de dezvoltare a unui sistem informatic existent, al Agenției Servicii Publice. Serviciile care nemijlocit urmau a fi îndeplinite de către prestator, au fost detaliate în Anexa nr. 2 la contract (Specificația tehnică) şi au fost împărțite în 4 obiective, după cum urmează: 1.Analiza business şi de sistem (analiza logurilor existente, simularea încărcăturilor, identificarea eventualilor atacuri din exterior); 2. Servicii de dezvoltare software (rearhitecturare de sistem pentru decuplarea unor componente); 3. Punerea în exploatare experimentală şi de producție a sistemului; 4. Prestatorul va asigura: 4.1. analiza problemei de cădere a funcționalității portalului; 4.2. dezvoltarea/implementarea serviciilor de dezvoltare; 4.3. garanția funcționalității modificărilor executate şi înlăturarea erorilor depistate pentru funcționalitățile realizate; 4.4. furnizarea următoarelor livrabile: - codul sursă al produsului software dezvoltat; documentația aferentă portalului; instrucțiunile administratorului; proiectul tehnic de desfășurare a softwarelui dezvoltat.
Astfel, prestatorul, la încheierea contractului, a avut în faţa sa, un șir de obiective foarte concrete şi specifice, care urmau a fi atinse. Instanţa de judecată, spunând că ”livrabilele au fost primite” ar trebui, în opinia sa, să continue cu ideea că - toate obiectivele puse în sarcina prestatorului au fost îndeplinite şi primite.
Notează că la pct. 30 din hotărârea judecătorească, constatând că toate livrabilele au fost prestate, instanţa imediat desconsideră orice însemnătate a acestei circumstanțe, formulând gândul în următorul mod: ”30. Pe parcursul examinării cauzei, ambele părţi au confirmat că livrabilele au fost primite de către IP”Agenția Servicii Publice”, însă ultima a invocat că acestea nu au avut calitatea corespunzătoare, invocând obiecțiile indicate în Actul de predare-primire (f.d.35-38), dificultățile nu au dispărut, circumstanțe în care, instanţa de judecată conchide că este în sarcina SRL”ESEMPLA SYSTEMS” să demonstreze contrariul, însă a eșuat în acest sens.” Din acest argument al instanţei, reiese în primul rând că instanţa de judecată a considerat că serviciile prestate au avut calitatea

necorespunzătoare. În al doilea rând, necorespunderea serviciilor s-ar confirma prin obiecțiile indicate într-un careva Act de predare primire.
Afirmă că conform pct. 2.2. din contract, documentația de însoțire a serviciilor include: factura fiscală şi Actul de prestare a serviciilor. Astfel, potrivit acest Act de prestare servicii, semnat de către Directorul (!) Agenției Servicii Publice şi avizat de 6 Șefi (!) de direcții din cadrul Agenției, serviciile prestate de către SRL"ESEMPLA SYSTEMS", au fost recunoscute "acceptate". În acest act şi Directorul Agenției Servicii Publice şi cei șase șefi de Direcții au semnat sub descrierea detaliată a celor 4 obiective descrise în Anexa nr. 2 la Contract şi care au fost atinse de către SRL"ESEMPLA SYSTEMS".
Indică că, SRL"ESEMPLA SYSTEMS" într-adevăr cunoștea despre deficiențele sistemului şi atacurile asupra lui. În același timp, întreprinderea a semnat contractul, obligându-se să îndeplinească servicii concrete, conform unui algoritm prestabilit. În rezultat, din cele 4 obiective care urmau a fi îndeplinite de către prestator, toate 4 au fost îndeplinite. În şedinţa de judecată, specialiștii ambelor părţi au confirmat că, serviciile realizate de către SRL"ESEMPLA SYSTEMS" au micșorat considerabil atacurile frauduloase asupra sistemului informațional. Ambii specialiști au confirmat că, deși serviciile au fost îndeplinite, atacurile frauduloase încă erau foarte multe iar sistemul/serverele Agenției pur şi simplu nu puteau face față să le filtreze pe toate. Or, după cum a explicat specialistul SRL"ESEMPLA SYSTEMS" Dumitru Vîrtosu în şedinţa de judecată, înainte de livrarea sistemului către beneficiar, prestatorul a instalat sistemul pe un mediu virtual şi a simulat atacurile, iar sistemul le filtra fără probleme. Specialistul Agenției Servicii Publice a confirmat că acest lucru dar a menţionat că Agenția nu a implementat recomandarea de dublare a serverelor.
Subliniază că în procesul de audiere a specialiștilor, instanţei de judecată i-a fost comunicat că, atacurilor frauduloase asupra sistemului informațional veneau din două direcții: de pe IP-urile interne (care aparțineau chiar ASP-lui) şi de pe IP-uri aflate în afara țării. După cum s-a stabilit în şedinţa de judecată, după identificarea şi blocarea IP-urilor interne, atacurile asupra sistemului au devenit mult mai puține, dar sistemul oricum nu le făcea faţă. Cât privește recomandarea de blocare a IP-urilor străine, Agenția a respins această recomandare, fără a încerca să o implementeze, iar instanţa de judecată nu a dat nici o apreciere acestei poziții, deși tot instanţa a invocat că: "35. în cadrul şedinţei de judecata, s-a constatat cu certitudine ca, ambele părţi au acceptat să colaboreze în vederea realizării obiectului şi scopului contractului...".
Indică că, refuzul Agenției Servicii Publice de a utiliza serviciile presate de către SRL"ESEMPLA SYSTEMS" (peste doi ani de la finalizarea acestora) nu este cunoscut apelantului, dar nici nu are relevanță pentru examinarea legalității refuzului Agenției de a achita serviciile recepționate de la apelant. Soluția

contractată de la Qmatic, principiile ei de lucru şi alte aspecte tehnice, nu au fost niciodată invocate sau analizate în cadrul prezentului proces.
Evidențiază că instanța a decis să respingă acţiunea înaintată de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” pe motiv că, dincolo de orice justificare, serviciile au fost necorespunzătoare. În rezultat, efortul şi munca îndeplinită de către SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, care a corespuns întru totul contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020 şi specificațiilor tehnice la acesta, a rămas absolut devalorizată. Deși instanţa a recunoscut că prestatorul a îndeplinit toate obiectivele contractului şi a transmis toate livrabilele la care s-a obligat, el nu merită absolut nici o remunerație din motiv că acele așteptări pe care probabil le avea Agenția, nu au fost atinse. Atingerea unor anumite așteptări, sau unei anumite funcționalități a sistemului, nu a fost prevăzută de contract. Cu acest succes, absolut orice așteptare poate fi declarată drept justificare pentru refuzul de a achita prețul serviciilor şi prestatorul pur şi simplu nu va avea contraargumente. Atunci când așteptările nu sunt nici cuantificate, dar nici măcar inserate în clauzele contractuale, ele nu pot servi condiție de achitare sau neachitare a muncii îndeplinite, mai ales atunci când această muncă a fost integral prestată şi integral acceptată.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depusă de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” și menținerea hotărârii instanței de fond în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de IP”Agenția Servicii Publice”.

14. În ședința instanței de apel, apelanta-reclamantă IP”Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mariana Pîrgaru în temeiul procurii nr. 01/1390 din 31 ianuarie 2025, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac. Referitor la cererea de apel declarată de apelanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, a solicitat să fie respinsă.

Apelanta-reclamantă SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, reprezentată de Boris Malachi în temeiul procurii din 5 februarie 2025, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac. Referitor la cererea de apel declarată de apelanta IP”Agenția Servicii Publice”, a solicitat să fie respinsă.

Aprecierea instanţei de apel:

15. Audiind participanții la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că cererile de apel sunt neîntemeiate şi care urmează a fi respinse din următoarele motive.
16. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanții respectând aceste termen.

17. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
18. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).
19. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
20. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
21. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
22. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
23. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
24. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

25. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
26. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
27. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
28. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, se constată că între IP”Agenția Servicii Publice” și SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, la 31 decembrie 2020, a fost încheiat contractul nr. 1595 de achiziționare a serviciilor de valoare mică (Cod CPV *****) cu SRL”ESEMPLA SYSTEMS” privind prestarea serviciilor de dezvoltare SIA Programare electronică al subsistemului „Portalul serviciilor electronice”, SIA”E-Service”.
29. Invocând neexecutarea clauzelor contractuale, la 24 septembrie 2021, IP”Agenția Servicii Publice”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL”ESEMPLA SYSTEMS” privind încasarea penalității.
30. Ulterior, la 13 mai 2023, sub nr. 05-3/3-21487, reclamanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a chemat în instanța de judecată pârâta IP”Agenția Servicii Publice” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
31. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2023, s-a dispus conexarea cauzei civile nr. 2c-1175/23 intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” împotriva IP”Agenția Servicii Publice” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată la cauza civilă nr. 2c-2773/21, acceptată mai devreme, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către IP”Agenția Servicii Publice” împotriva SRL”ESEMPLA SYSTEMS” cu

privire la încasarea penalității, pentru examinare într-un proces (f.d.180-181, Vol.I).

32. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de IP”Agenția Servicii Publice” împotriva SRL”ESEMPLA SYSTEMS” cu privire la încasarea penalității, ca neîntemeiată. S-a respins cererea de chemare în judecată conexată înaintată de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” împotriva IP”Agenția Servicii Publice” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.
33. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii depusă de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii depusă de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”.
34. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelanta IP”Agenția Servicii Publice”, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de respingerea acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii depusă de IP”Agenția Servicii Publice”.
35. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererile de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind respingerea acțiunilor, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
36. Cadrul legal speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
37. Conform prevederilor art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărâre

judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

38. Conform prevederilor art. 1375 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Iar potrivit alin. (2), obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.
39. Colegiul reține că între IP”Agenția Servicii Publice” și SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, la 31 decembrie 2020, a fost încheiat contractul nr. 1595 de achiziționare a serviciilor de valoare mică (Cod CPV *****) cu SRL”ESEMPLA SYSTEMS” privind prestarea serviciilor de dezvoltare SIA Programare electronică al subsistemului „Portalul serviciilor electronice”, SIA”E-Service”.
40. Potrivit pct. 1.1., părțile au convenit că, Prestatorul, adică SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, își asumă obligația de a presta Serviciile de dezvoltare SIA ”Programare electronică” al subsistemului ”Portalul serviciilor electronice”, SIA ”E-Service”, conform Specificațiilor din Anexele nr. 1 și 2 la contract.
41. Potrivit clauzei de la pct. 1.2., Beneficiarul, adică IP”Agenția Servicii Publice”, s-a obligat să achite și să recepționeze Serviciile prestate de Prestator.
42. Din conținutul clauzei contractuale de la pct. 10.1., rezultă că, pentru prestarea necorespunzătoare a serviciilor, prestatorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma totală a contractului.
43. La acest compartiment, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 1339 alin. (1) din Codul civil, antreprenorul sau prestatorul trebuie să atingă rezultatul concret convenit sau avut în vedere de beneficiar la momentul încheierii contractului, iar în cazul rezultatului care nu a fost convenit, ci doar avut în vedere de către beneficiar: a) rezultatul avut în vedere era unul pe care beneficiarul putea în mod rezonabil să-l aibă în vedere; şi b) beneficiarul nu avea temeiuri să creadă că exista un risc substanţial că rezultatul nu va fi atins prin intermediul lucrării sau serviciului.
44. Prin urmare, la caz, Colegiul constată că instanța de fond just a reținut că potrivit clauzei contractuale inserată la pct. 4.1., serviciile se consideră prestate de către Prestator și recepționate de către Beneficiar dacă cantitatea Serviciilor corespunde informației indicate în Anexele nr. 1 și 2 ale

contractului, iar calitatea corespunde cerințelor Anexei nr. 2 și normelor actelor normative în vigoare referitoare la prestarea Serviciilor.

45. Potrivit specificației tehnice de la Anexa nr. 2 la contractul în referință, la pct. 4.3., SRL”ESEMPLA SYSTEMS” s-a obligat la garantarea funcționării modificărilor executate și înlăturarea erorilor depistate pentru funcționalitățile realizate (mentenanța corectivă min. 3 luni după prezentarea facturii fiscale, actului de prestare a serviciilor și acceptarea acestora de către Beneficiar fără obiecții).
46. Potrivit pct. 4.4. din Anexa menționată, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” s-a obligat să furnizeze următoarele livrabile: codul sursă al produsului software dezvoltat. Documentația aferentă portalului ”Programare Electronică” dezvoltat: -instrucțiunea administratorului cu indicarea detaliată a parametrilor de configurare și ajustare a software- ului dezvoltat;-proiectul tehnic de desfășurare a software- ului dezvoltat.
47. Sistemul Informațional Automatizat ”Programare electronică” al subsistemului ”Portalul serviciilor electronice”, SIA ”E-Service” era destinat pentru asigurarea utilizării serviciilor de înscriere prealabilă în cadrul procesului de obținere a permisului de conducere, la fel, achiziționarea serviciilor era necesară pentru asigurarea capacității portalului în perioada înscrierii la serviciul ”Programare urgentă” și excluderea căderii portalului în perioada scurtă pentru programarea urgentă până la implementarea soluției unice Programare prealabilă în cadrul ASP.
48. Din aceste considerente, Colegiul constată că instanța de fond just a conchis că la data încheierii contractului, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” cunoștea că urmează să dezvolte programul SIA ”Programare electronică” în prezența unor atacuri din exterior, care îngreunau/blocau funcționarea programului, prestatorul urma să îmbunătățească softul, astfel încât să dispară dificultățile, s-a dovedit că aplicația nu era disponibilă în orele de vârf, nu funcționa câte 20 minute pe zi, se bloca sistemul de înregistrare la programări, fiind funcționabilă doar pe parcursul zilei.
49. Concomitent, instanța de fond just a reținut că la caz, ambele părți au confirmat că livrabilele au fost primite de către IP”Agenția Servicii Publice”, însă ultima a invocat că acestea nu au avut calitatea corespunzătoare, invocând obiecțiile indicate în Actul de predare-primire (f.d.35-38), dificultățile nu au dispărut, circumstanțe în care, instanța de fond just a conchis că este în sarcina SRL”ESEMPLA SYSTEMS” să demonstreze contrariul, fapt ce nu a fost făcut.
50. Colegiul punctează că la examinarea cauzei în instanța de fond, s-a dovedit că programul SIA ”Programare electronică” dezvoltat de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” nu este utilizat în prezent de către IP”Agenția Servicii Publice”,

s-a dovedit că ultima a refuzat utilizarea programului dezvoltat de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, deoarece nu asigura scopul urmărit și prevăzut de contract, specificând că, între ora 09:08-09:15, candidații nu puteau efectua programări de urgență, în intervalul de timp 09:00 și 10:00, site-ul programări2.registru.md nu era disponibil sau se deschidea după aproximativ 5-10 minute de așteptare, în final, fiind nevoită să aplice un alt program (Qmatic), un modul care se folosește și în prezent (f.d.25, Vol.I).

51. La fel, s-a confirmat faptul că SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a prevăzut tehnici de combatere a atacurilor, a dat recomandări, iar IP”Agenția Servicii Publice” a încercat implementarea lor, însă fără careva succese, atacurile continuau și programul nu putea fi utilizat eficient. S-a stabilit că, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a propus blocarea accesului din afara țării, adică blocarea IP-ului din extern, însă IP”Agenția Servicii Publice” a refuzat să aplice această tehnică, deoarece aceasta impunea blocarea cetățenilor din străinătate să acceseze, prin urmare conducerea Agenției a decis să refuze această tehnică.
52. La acest compartiment, instanța de fond just a reținut și faptul că IP”Agenția Servicii Publice” a invocat că SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a dat recomandări care nu ținea de contract și nu putea insista pe ceea ce nu era prevăzut de contract.
53. Astfel, conform prevederilor art. 1337 din Codul civil, părțile sânt obligate să coopereze reciproc, în special: a) beneficiarul trebuie să răspundă solicitărilor rezonabile ale antreprenorului sau ale prestatorului de furnizare a informaţiei în măsura în care ea este necesară pentru a permite antreprenorului sau prestatorului să îşi execute obligaţiile rezultate din contract; b) beneficiarul trebuie să dea instrucţiuni privind executarea lucrării sau prestarea serviciului în măsura în care ele sînt necesare pentru a permite antreprenorului sau prestatorului să îşi execute obligaţiile rezultate din contract; c) în măsura în care beneficiarul trebuie să obţină permisiuni sau autorizaţii, el este obligat să le obţină în termenele necesare pentru a permite antreprenorului sau prestatorului să îşi execute obligaţiile rezultate din contract; d) antreprenorul sau prestatorul trebuie să dea beneficiarului posibilitatea rezonabilă să controleze dacă antreprenorul sau prestatorul îşi execută obligaţiile rezultate din contract; şi e) părţile trebuie să-şi coordoneze eforturile în măsura în care acest fapt este necesar pentru executarea obligaţiilor ce le incumbă conform contractului.
54. Prin urmare, Colegiul remarcă că, instanța de fond just a constatat că ambele părți au acceptat să colaboreze în vederea realizării obiectului și scopului contractului, or, în cadrul ședințelor comune au fost identificate probleme și abateri în procesul de programări de urgență la serviciile de examinare a

conducătorilor auto și au fost propuse măsuri de soluționare a acestora, însă nu s-a soldat cu succes.

55. Potrivit lucrărilor judiciare, sistemul de programare nu a fost îmbunătățit, iar contrariul nu a fost demonstrat de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” (f.d.24, 25-26, 31-34, 32, 33, 35, 36, 41, Vol.I).
56. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut și scrisoarea din 6 iulie 2021, cu referire la lucrările care au făcut obiectul contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020, unde nemijlocit SRL”ESEMPLA SYSTEMS” recunoaște gravitatea situației atestată la sistemul de programări al IP”Agenția Servicii Publice”, recunoaște că era clar încă de la început, că măsurile tehnice puse în sarcina SRL”ESEMPLA SYSTEMS” nu puteau fi suficiente pentru înlăturarea totală a obstacolelor sistemului, recunoaște faptul că nu s-a ajuns la o executare totală a contractului, din partea ambelor părți (f.d.40-42).
57. Colegiul remarcă că, instanța de fond just a reținut că prin acțiunea înaintată de IP”Agenția Servicii Publice”, se reiterează că, reclamanta a invocat prestarea de către pârâtă a serviciilor de calitate necorespunzătoare, solicitând despăgubiri în conformitate cu contractul încheiat, iar pe acțiunea conexată, reclamanta SRL”ESEMPLA SYSTEMS” susține că a prestat serviciile în cantitatea și de calitatea corespunzătoare, însă IP”Agenția Servicii Publice” nu și-a onorat obligația corelativă de plată pentru serviciile prestate, solicitând încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. Astfel, reieșind din pretențiile deduse judecății și temeiul de drept invocat de către părți, Colegiul atestă că instanța de fond just a conchis că, raportul juridic material-litigios dintre părți este prezumat în materia răspunderii civile contractuale.
58. La fel, instanța de fond just a reținut că la caz, punctul de divergență pe cauza de față constă în aceea că, pe de o parte, IP”Agenția Servicii Publice” susține că serviciile prestate în baza contractului nr. 1595 din 31 decembrie 2020 nu au fost de calitatea corespunzătoare, fiind îndreptățită la despăgubiri din partea prestatorului, iar pe de altă parte, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” susține că a îndeplinit contractul, a prestat servicii în cantitatea și de calitatea corespunzătoare, fiind îndreptățită la încasarea silită din contul IP”Agenția Servicii Publice” a datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
59. Respectiv, distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că la caz, IP”Agenția Servicii Publice” nu a demonstrat că programul SIA ”Programare electronică” dezvoltat de ”ESEMPLA SISTEMS” S.R.L. era să manifeste aceleași dificultăți (se reiterează: între ora 09:08-09:15, candidații nu puteau efectua programări de urgență, în intervalul de timp

09:00 și 10:00, site-ul programări2.registru.md nu era disponibil sau se deschidea după aproximativ 5-10 minute de așteptare) chiar și în lipsa atacurilor din exterior, situație în care putea fi reținută calitatea necorespunzătoare a serviciilor prestate de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, iar IP”Agenția Servicii Publice” putea solicita despăgubiri din contul prestatorului SRL”ESEMPLA SYSTEMS”. La fel, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” nu a demonstrat că modulul/programul Qmatic utilizat în prezent de către IP”Agenția Servicii Publice” era să aibă aceleași dificultăți în cazul acelorași atacuri din exterior, ceea ce era să impună concluzia că SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a prestat servicii corespunzătoare și putea să solicite încasarea silită din contul beneficiarului IP”Agenția Servicii Publice” a datoriei și a dobânzii de întârziere.

60. Prin urmare, instanța de fond just a reținut că în speță, s-a dovedit cu certitudine că, toate dificultățile programului dezvoltat de SRL”ESEMPLA SYSTEMS” au fost produse datorită atacurilor din exterior, așa fiind, în împrejurările de fapt concrete ale speței, concluzia care se impune este că, SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a prestat servicii necorespunzătoare, dar în mod justificat.

61. Conform prevederilor art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Potrivit alin. (2), dacă debitorul demonstrează că neexecutarea obligaţiei este justificată, creditorul poate recurge la oricare din mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1), cu excepţia executării silite în natură şi plăţii de despăgubiri. Alin. (3) prevede că creditorul nu poate recurge la mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) în măsura în care a cauzat neexecutarea obligaţiei debitorului. Potrivit alin. (4), mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) care sînt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Potrivit alin. (5), neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei. Alin. (6) prevede că părţile contractante pot prevedea că şi alte evenimente decît neexecutarea obligaţiei acordă creditorului toate sau unele dintre mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1). Iar

potrivit alin. (7), declaraţia creditorului nu produce efectul rezoluţiunii sau al reducerii obligaţiei corelative dacă la acea dată dreptul la rezoluţiune sau la reducerea obligaţiei corelative era prescris extinctiv, iar debitorul invocă această excepţie înainte sau după declaraţie.

62. Raportând la caz norma citată și ținând cont de faptul că SRL”ESEMPLA SYSTEMS” a prestat servicii necorespunzătoare în mod justificat, Colegiul constată că instanța de fond just a conchis că la caz rezultă că IP”Agenția Servicii Publice” poate recurge la oricare din mijloacele juridice de apărare prevăzute la art. 901 alin. (1) din Codul civil, cu excepția executării silite în natură și plății de despăgubiri, astfel, IP”Agenția Servicii Publice” nefiind îndreptățită la încasarea despăgubirilor sub forma penalității, potrivit clauzei de la pct. 10.1 din contract. Astfel, Colegiul constată că instanța de fond just a respins cererea de chemare în judecată înaintată de IP”Agenția Servicii Publice” împotriva SRL”ESEMPLA SYSTEMS” privind încasarea penalității.
63. În aceeași ordine de idei, ținând cont că, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, inclusiv executarea necorespunzătoare, cu sau fără justificare, Colegiul atestă că instanța de fond just a statuat că SRL”ESEMPLA SYSTEMS” nu și-a executat obligația față de IP”Agenția Servicii Publice” potrivit obiectului și scopului contractului nr. 1595 de achiziționare a serviciilor de valoare mică din 31 decembrie 2020.
64. Respectiv, în circumstanțele concrete ale speței și prin prisma art. 858 din Codul civil, Colegiul atestă că instanța de fond just nu reține nici un temei ca IP”Agenția Servicii Publice” să fie silită la plata prețului serviciilor prestate de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, ultima nu are nici o obligație față de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, or scopul contractului nu a fost realizat, serviciile fiind necorespunzătoare, deși în mod justificat, ceea ce echivalează cu neexecutarea obligației de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”, instanța de fond just dispunând respingerea cererii de chemare în judecată conexată înaintată de SRL”ESEMPLA SYSTEMS”.
65. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelanților, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
66. Concomitent, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
67. Conform prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea

reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

68. Conform prevederilor art. 96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
69. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererile de chemare în judecată au fost respinse, Colegiul atestă că instanța de fond just a respins și cerințele reclamanților privind compensarea cheltuielilor de judecată.
70. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanți, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
71. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelanții, în fața instanţei de fond, nu au adus careva probe în susținerea pretențiilor și poziției lor și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins acţiunile.
72. În plus, este important de remarcat faptul că apelanții, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond şi care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
73. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererilor de apel, ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se resping, din lipsă de temei, cererile de apel declarate de apelanta Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” și de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”ESEMPLA SYSTEMS”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin